

ZAS!

Zurumurruen | Red Vasca
Aurkako Sarea | antiRumores

Migrazio Kontuak

¿Chismes migratorios?

Deba

01.

Gipuz — koa

01 Nola dago osatuta atzerritar biztanleria?

2018an, erroldako azken datu ofizialetan, Gipuzkoan 720.600 pertsona bizi ziren eta horietatik 646.700 Espainian jaiok ziren eta nazionalitate espainiarra zuten. Biztanleriaren % 89,7 dira. Beste era batera esanda, **Gipuzkoan bizi diren hamar pertsonatik bederatzia dira bertakoak.**

Gipuzkoako biztanleriaren banaketa. **Behin betiko errolda, 2018**

Dena den, badira beste pertsona autoktono batzuk, 5.400, Gipuzkoan edo inguruan jaio arren atzerritar nazionalitatea dutenak. Bertakoak dira jaiotzez. Gehienak espainiar nazionalitatea ez duten immigranteen seme-alabak dira. Pertsona afrikarren ondorengoak izaten dira, eta haiei gehiago kostatzen zaie espainiar nazionalitatea lortzea: dena ondo joanda ere, hamabost urte baino gehiago behar izaten dute.

Badira, halaber, 22.700 pertsona, atzerrian jaio izanik jada espainiar nazionalitatea dutenak; askotan latinoamerikarrak izaten dira, hamar urte baino gehiago hemen bizitzen daramatenak eta horrek nazionalizatzeko aukera eman die, latinoamerikar

jatorrizko pertsonen izapideak eta baldintzak arinagoak zaizkielako. Gipuzkoako biztanleria osoaren % 3,1 dira.

Azkenik, atzerritartzat, bere zentzu hertsian, hartzen ditugun pertsonen kolektiboa dugu, alegia, atzerrian jaio izanik artean atzerritar dira, nahiz eta denbora pasa ahala nazionalizatzen joan. Hori bai, jatorri batzuk beste batzuk baino lehenago. Biztanleria hori % 6,4 da.

Autoktonoa ez den biztanleria tipologia hori guztia, "aloktono" hitz teknikoak erabiliz, hartzen dugu atzerritar jatorriko populaziotzat.

Nazionalitatea	Jaioterria		Guztira
	Espainia	Atzerritarra	
Espainiarra	646.670 [89,7%]	22.688 [3,1 %]	669.358 [92,9 %]
Atzerritarra	5.413 [0,8]	45.821 [6,4 %]	51.234 [7,1 %]
Guztira	652.083 [90,5%]	68.509 [9,5%]	720.592 [100 %]

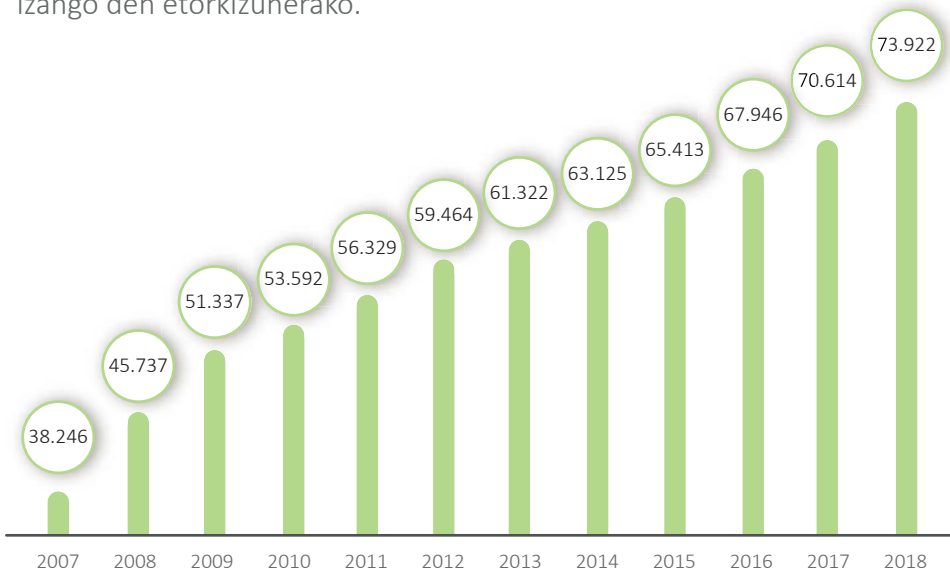
Gipuzkoan bizi den biztanleriaren banaketa, jaioterriaren eta nazionalitatearen arabera, **kopuru absolutuak eta portzentajeak, 2018**

Zer esan nahi du horrek guztiak? Bada, **atzerriko immigrazioa** —bai jaiotze erakoa, bai ondorengotza erakoa— geratzeko etorri dela eta modu iraunkorrean hemen bizitzeko. Gipuzkoan, non **dagoeneko % 10 den**, kopuru hori hazten joango da hurrengo urteetan; ez gehiegi, baina bai etengabe eta pixkanaka. Gaur-gaurkoz 74.000 pertsonaz ari gara hitz egiten.

Atzerritar jatorriko biztanleak jaioterriaren eta nazionalitatearen arabera, **2018, kopuru absolutuak**

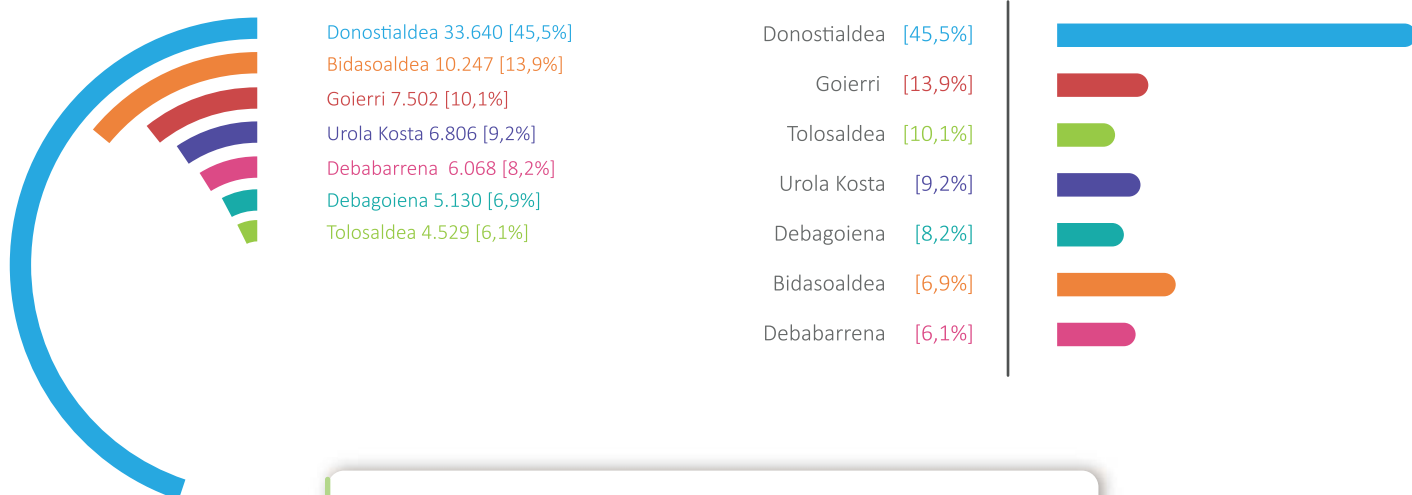
Hazkunde kuantitatiboa ez ezik aldaketa kualitatiboa ere ikusten dugu: pertsona asko ditugu jada nazionalizatuta, eta beste batzuk hemen jaioak baina atzerrikoak; eta egoera-aniztasun horrek guztiak gero eta tratamendu errealistagoa eskatzen du eta kasu bakoitzera egokitua, finkatze ereduko immigrazioa delako. Errealitate hori onartzea, harrera egitea ibilbide ondo zehaztutakoekin, funtsezkoa da gero eta anitzagoa izango den etorkizunerako.

Atzerritar jatorriko biztanleen eboluzioa Gipuzkoan, **2007-2018**

02 Eta, Gipuzkoan, nola banatzen da eskualdeka?

Gipuzkoako atzerritar jatorriko biztanleen % 45,5 Donostialdean bizi dira, eta biztanle guztien % 44,4 amerikarrak dira, gehienak latinoamerikarrak.

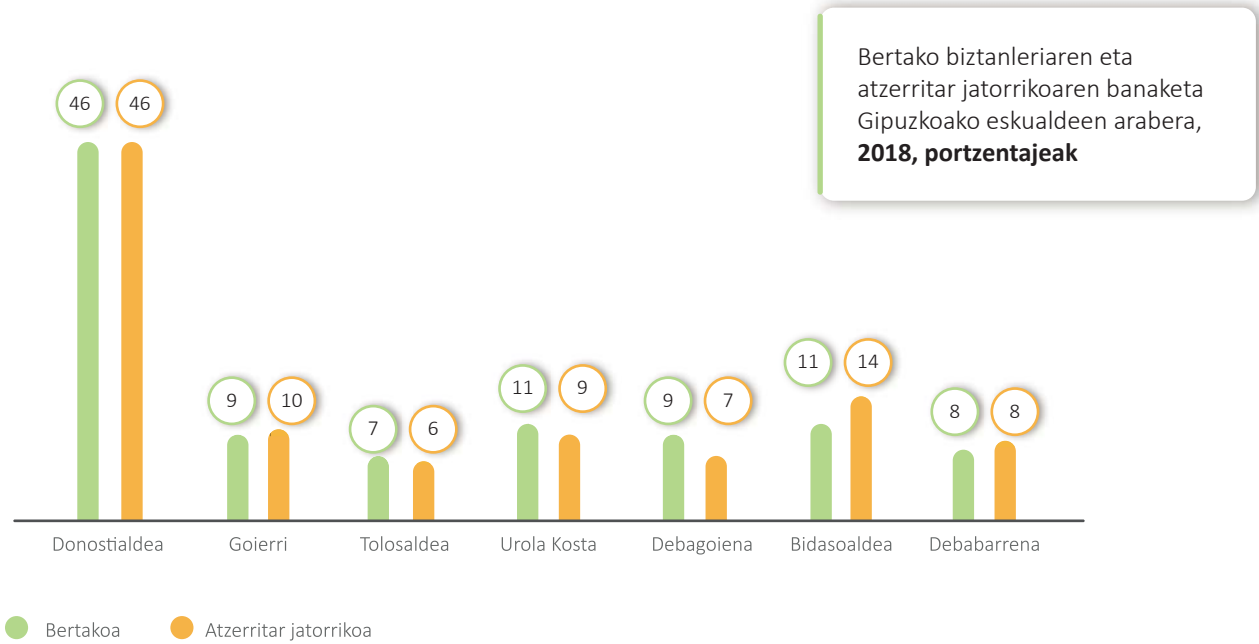
Atzerritar jatorriko biztanleen banaketa Gipuzkoako eskualdeen arabera, **2018, zifra absolutuak eta portzentajeak**

Ondoren,

- la % 14 Bidasoaldean bizi dira, % 10,1 Goierriin, eta % 9,2 Urola kostan
- % 8,2 Debabarrenean, % 6,9 Debagoienan eta % 6,1 Tolosan.

Beste era batera esanda, grafikoan ikusten den bezala, **atzerritar jatorriko 100 pertsonatik 45,5 Donostialdean bizi dira**, eta ondoren, ordenaren arabera, Bidasoaldean, Goierriin, Urola Kostan, Debabarrenean, Debagoienan eta Tolosaldean.

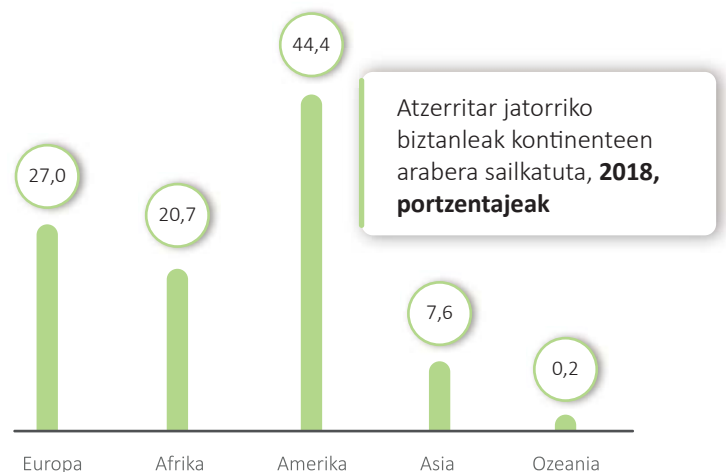
Portzentajeak borobilduz, eskualde bakoitzean biztanleen antzeko proportzio bat egoten da. Autoktonoen eta atzerritarren antzeko portzentaje bat dago, aldaketa txiki batzuekin. Antzekotasuna dago Donostialdean, non bertako zein atzerritar jatorriko biztanleriaren % 46 bizi den. Gainerako eskualdeetan desberdintasun batzuk daude. Goierriin, Debabarrenean eta Bidasoaldean atzerritar jatorriko proportzio gehiago dago autoktonoena baino. Tolosaldean, Urola Kostan eta Deba Goienan, aitzitik, kontrakoa gertatzen da.

Atzerritar jatorriko biztanleriaren jatorriak

Euskal Autonomia Erkidegoan, atzerritar jatorriko biztanleen artean, Latinoamerikako pertsonak dira nagusi. Gipuzkoan ere finkatutako pertsonen % 44,4 dira. % 27 europar nazionalitateetatik datoz eta % 20,7 Afrikatik. Asiatik, % 7,6 finkatu da. Ozeaniako biztanleak oso gutxi dira, % 0,2.

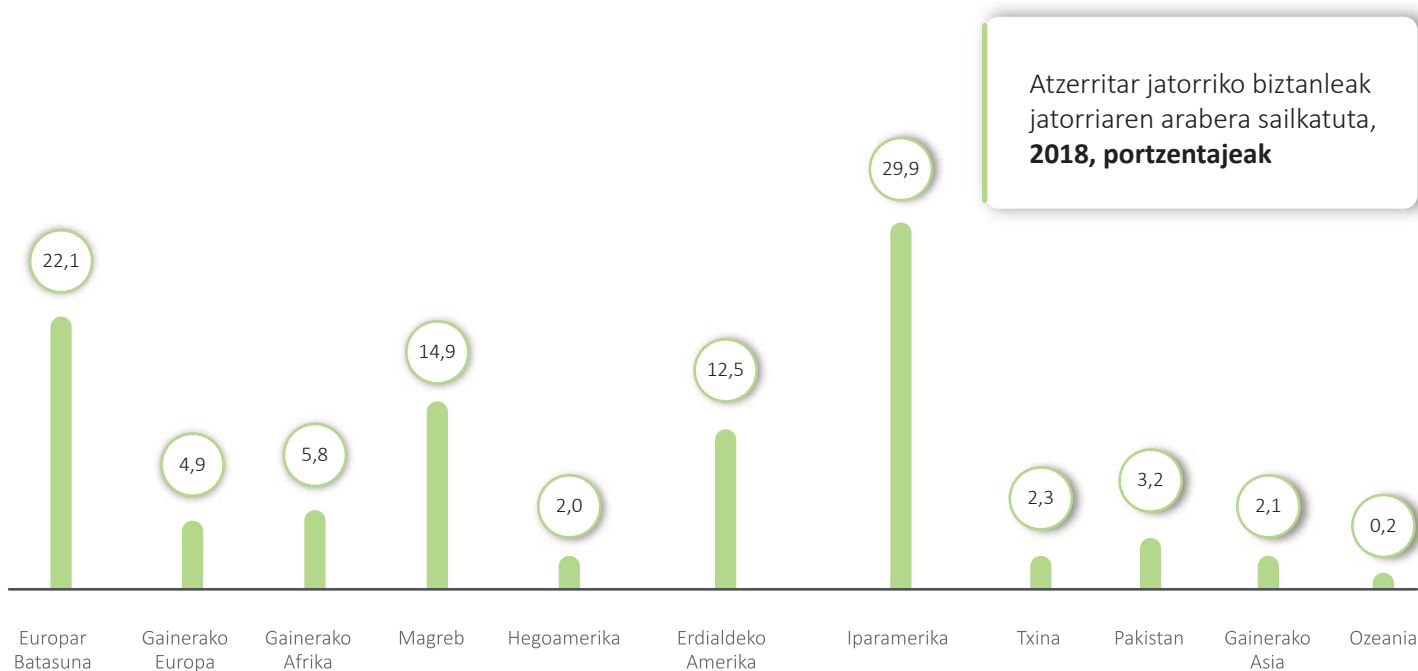
Euskadin ez bezala, Gipuzkoan, europar jatorriko populazioaren pisu handixeagoa dago eta gutxiago afrikar populazioarena. Baina grosso modo euskal ereduari jarraitzen dio.

Zehatzuz gero, gehienak Latinoamerikatik eta Erdialdeko Amerikatik datoz, % 42 baino gehiago. Europar Batasunetik % 22,1. Magrebetik % 14,9, eta gainerako herrialdeen garrantzia gero eta txikiagoa da, eta gutxitan gaintzen du % 5. Azpimarratu behar da Europar Batasunean funtsezkoa dela Bidasoaldeko eskualdea eta Gipuzkoa eta Iparraldearen artean dauden biztanleria-fluxuak; hala, mugaren bi aldeetan jatorri- eta hizkuntza-ezaugarri oso antzekoak izan ditzaketen pertsonen ondoko estatuko nazionalitatea izan dezakete, eta horietako bakoitzean atzerritarra

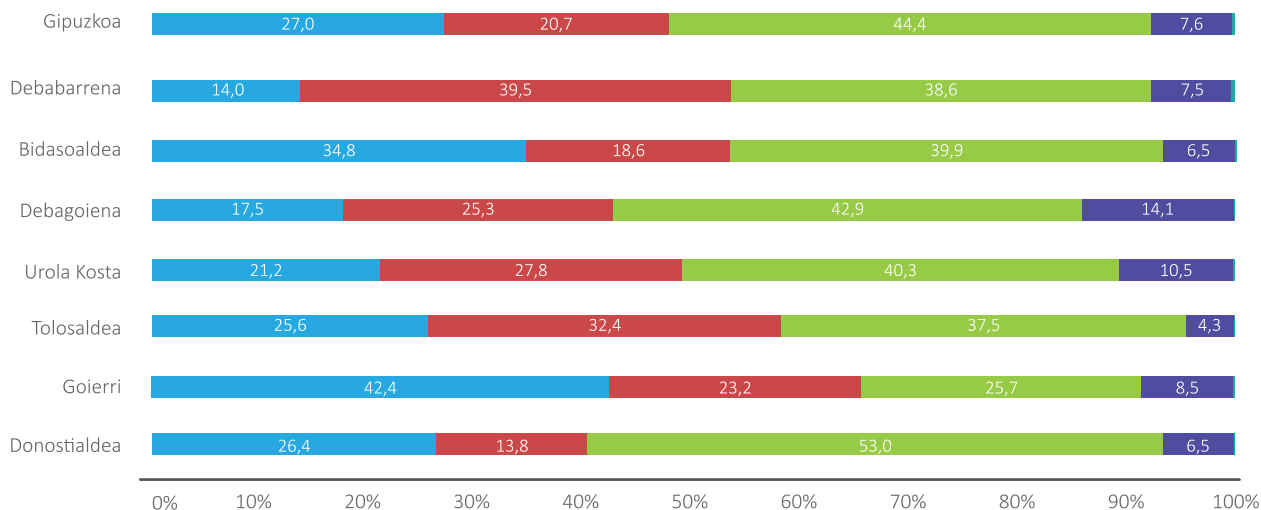
dela ageri da. Alegia, gipuzkoar jatorriko pertsonak Iparraldean bizi dira eta Iparraldekoak Hegoaldean.

Gipuzkoako kasuan, garrantzitsua da Erdialdeko Amerikatik etorri berriak diren biztanleen pisua, esaterako, nikaraguar jatorriko biztanleria, eta, bestalde, Pakistandar jatorrikoa, azken hori Asiako biztanleen artean nazionalitate pisutsuena izanik, baita Txinakoaren gainetik ere.

Gipuzkoako jatorriak eskualdekoekin alderatzen baditugu, desberdinasun batzuk ikus daitezke lurraldeka:

- **Debabarreneko** eskualdeak afrikar biztanleriaren intentsitate handiagoa du (% 39,5) Gipuzkoako osoarenak baino (% 20,7).
- **Goierrikoak** (% 42,4) eta **Bidasoaldekoak** (% 34,8) europar jatorriko populazio handiagoa du Gipuzkoakoak baino (% 27).
- **Donostialdekoak** amerikar jatorriko populazio handiagoa du (% 53) Gipuzkoakoak baino (% 44,4).

● Europa ● Afrika ● Amerika ● Asia ● Ozeania

Atzerritar jatorriko biztanleriaren osaera Gipuzkoako eskualdeen arabera, **2018, portzentajeak**

Desberdintasun horiek doinu beraren gaineko bariazioak dira, baina azpimarratu behar da egokitzapen horiek eskualdeen arteko diferentzietan zor zaizkiela. Donostialdeak, adineko biztanle gehiago izanik eta industria gutxiago, pertsona gehiago behar ditu zainketen eremurako eta zerbitzuen ekonomia tertziarizaturako; eta eremu horretara ondo egokitzen da Latinoamerikako biztanleria, bereziki emakumeak.

Goierrirena ez ohiko kasua da Euskadin. Industria presentzia handiago du eta etorkinek prestatuago egon behar dute ingurune horretara eta bertako lan-ohituretara hobeto egokitzeke, eta, horregatik, Europa erdialdeko biztanleria behar da, batez ere Errumaniakoa.

Gipuzkoako Debabarrenak Ermua-Eibar-Elgoibar ardatzaren ereduari jarraitzen dio; izan ere, joan den mendeko 70eko hamarkadaren hasieratik jada

beteranoa den migrazio batek immigrazio berria erakarri du, eta ardatz horretan oso garrantzitsua da magrebtar populazioa, inguru horretan nagusi dena.

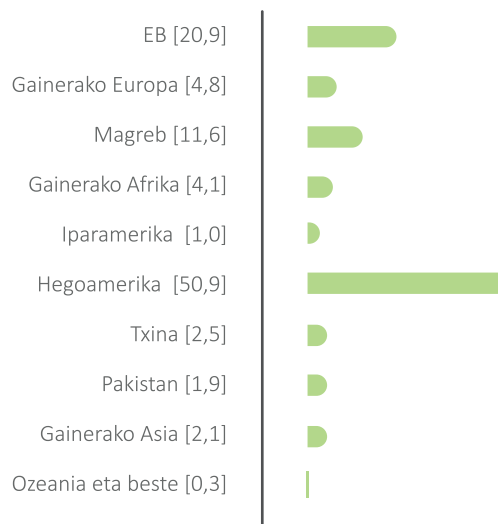
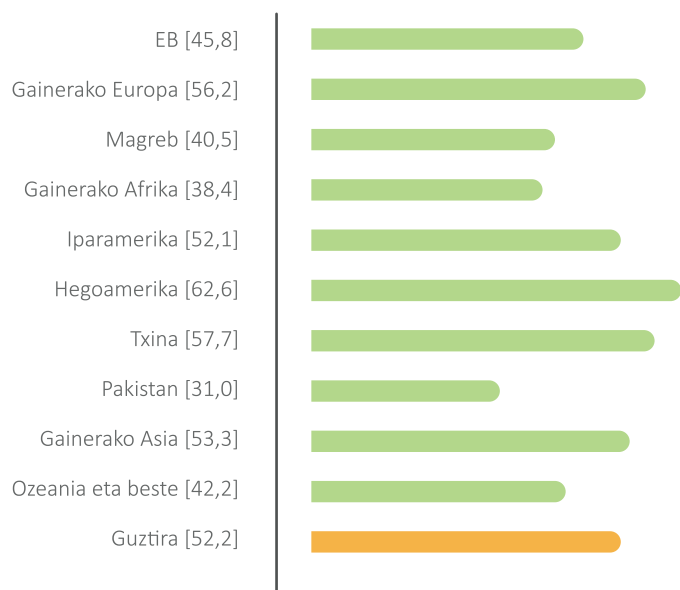
Bidasoaldeko kasuan, esan dugun bezala, bere espezifikotasuna zera da: mugaren alde batean eta bestean dagoen kokagunerako porositate handiko muga-gunea izatea.

Desberdintasun txiki baina garrantzitsu horiek erakusten dute zenbateraino egokitzen den immigrazioa, ia suitzar zehaztasunez, tokian tokiko premietara. Eskualdeko alde txikiek jatorrizko diferentziak dakartzate berekin, eta horrek indartu egiten du migrazioak atzerritartasun legeek eta, batez ere, tokiko beharrek baldintzatuta daudelako ideia. Zerbitzuak behar diren lekuetan, premia horiek betetzera etortzen dira pertsonak, eta industria-beharretan, berriz, bestelako pertsonak eta jatorriak.

04 Fluxuen feminizazioa funtsezko beste ezaugarri bat da

Gipuzkoan bizi den atzerritar jatorriko biztanleen % 52,2 emakumeak dira. Egia da migrazio prozesua heltzen joan ahala populazioak ere sexuaren arabera orekatzera jotzen duela. Nolanahi ere den, ikuspegi kuantitatibo hutsetik, migrazioen feminizazioaz ari garenean, adierazi nahi dugu ezen, orain, emakumeak direla —historian zehar ez bezala— mugimendu horietako askoren protagonista eta aitzindari. Ikuspuntu kualitatibotik, horrek adierazten digu enplegu-sektore eta merkatu horiek, genero-arrazoiengatik emakumeei zuzenduak egon direla eta daudela.

Immigrazioaren euskal eredu feminizatua da eta gipuzkoarra era bai. Hori azaltzeko, ikus ditzagun datu orokor batzuk, eta atzerritarren jatorrizko herrialdeen feminizazio-maila aztertu. Gizonezko gehien duten jatorrien artean, Pakistan da nagusi (% 31 bakarrik dira emakumeak), ondoren, Afrikako gainerako herrialdeak (% 38,4) eta Magreb (% 40,5). Emakumezko gehien duten jatorrien artean Latinoamerika gailentzen da (% 62,6). Izan ere, atzerritar jatorriko emakume guztien % 51 latinoamerikarra da, eta latinoamerikarren kolektiboa biztanleria horren guztiaren % 42,5 da.

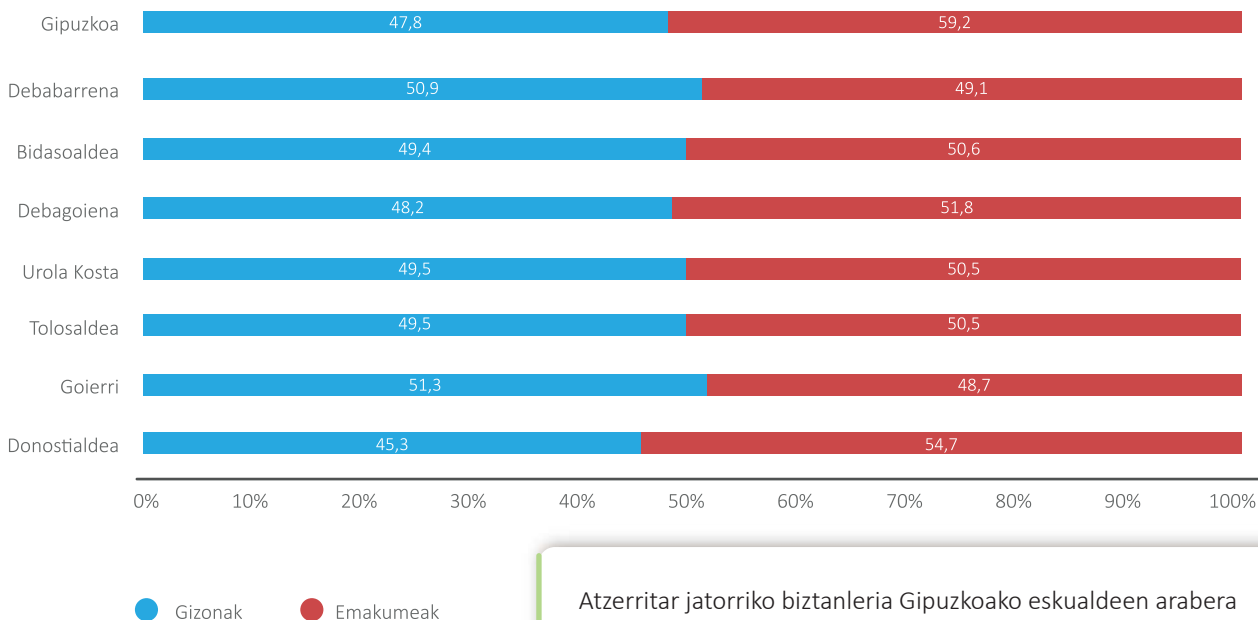

Gipuzkoako atzerritar jatorri eremuetako feminizazio tasa, **2018, portzentajeak**

Gipuzkoako atzerritar jatorriko emakumeen jatorri eremuak, **2018, portzentajeak**

Datu hori eskualdeka ere islatzen da; izan ere, Latinoamerikako biztanleriaren ehuneko handiena dagoen lekuetan dago zainketen sektorerik nabarmenena. Kasu honetan, Gipuzkoako lurralde historiko osoko ereduaz ari bagara ere, Donostialdea nabarmentzen da, emakumeen % 54,7rekin.

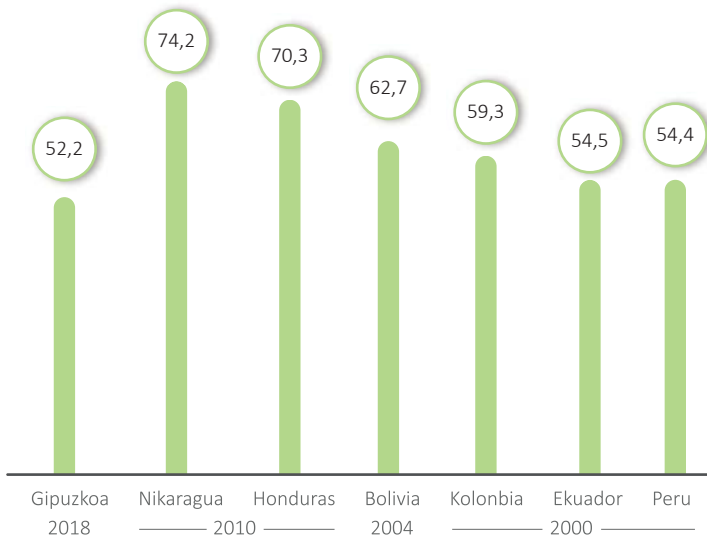
Gainerako eskualdeek datu esanguratsuak ematen dizkigute: Debarrenean Afrikako biztanleriak pisu handiagoa duenez, gizon gehiago daude emakumeak baino, eta Goierriin dago gizon-tasa handiena (% 50,9), eskulan industrialagoa behar dutelako

Atzerritar jatorriko biztanleria Gipuzkoako eskualdeen arabera eta sexuen arabera, **2018, portzentajeak**

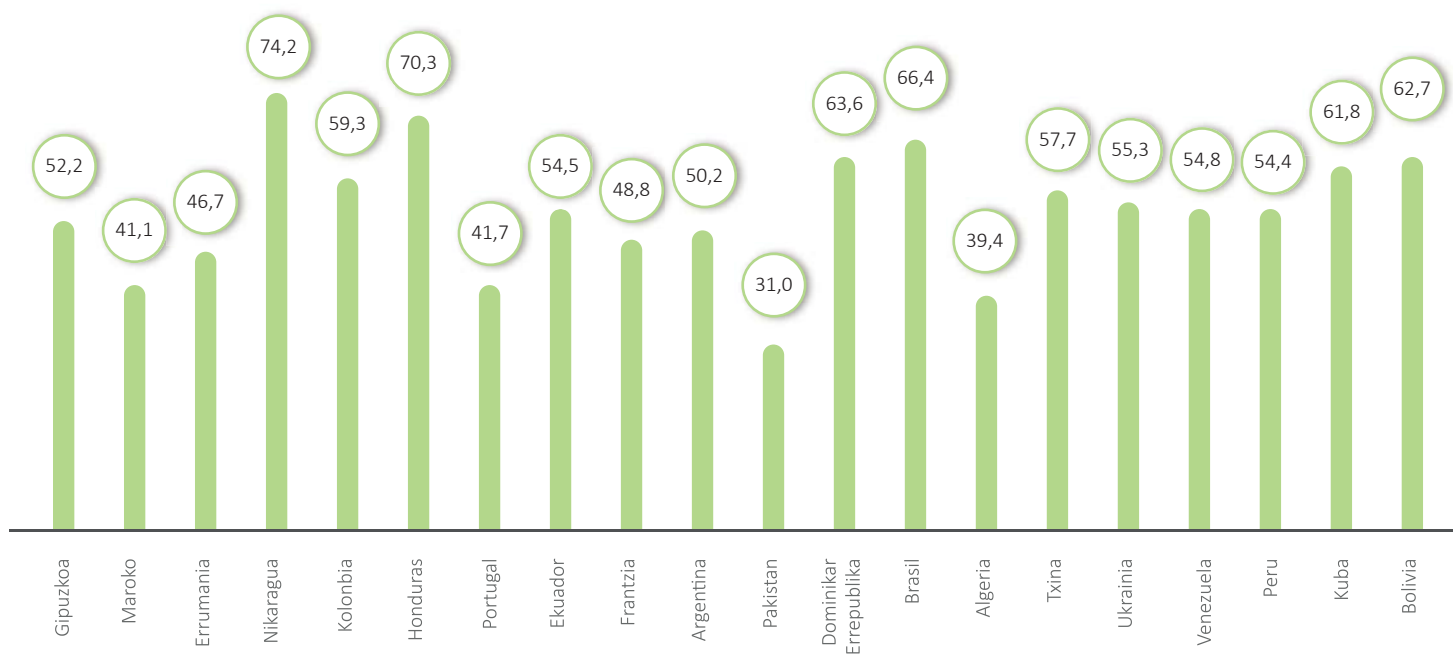
Azkenik, atal honetan interesgarria da ikustea immigrazioaren euskal ereduak nola joan den pixkanaka immigrazio femeninorantz lerratzen, urtez urte nazionalitateen feminizazio-maila gero eta handiagoari erreparatzen badiogu.

Latinoamerikar nazionalitateen feminizazioa iritsiera-urtearen arabera, **2018, portzentajeak**

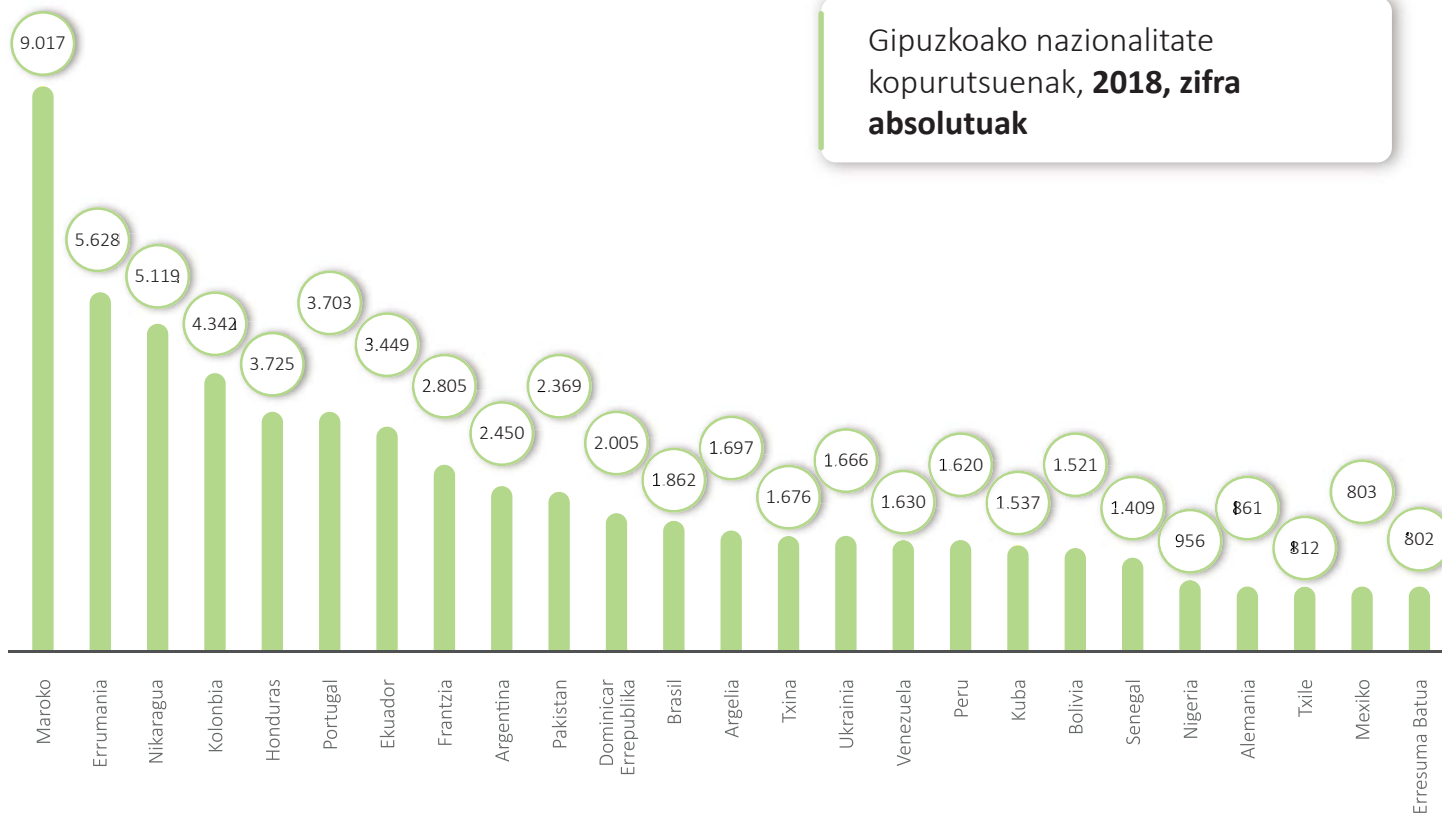
Azkenik, hona hemen Gipuzkoan finkatuta dauden hoge nazionalitate nagusien feminizazio-maila.

Gipuzkoako hoge nazionalitate nagusienak sexua tasaren arabera, **2018, zifra absolutuak**

05 Xehetasun esanguratsuak eta intereseko kontu batzuk

Gipuzkoako nazionalitaterik garrantzitsuena Maroko da, 9.000 pertsona baino gehiagorekin, ondoren **Errumania** (5.628) eta **Nikaragua** (5.119) daude. Jarraian, kontinente guztietako nazionalitateak ditugu, baina guztien artean azkenak etortzen izan diren Nikaragua eta Honduras nabarmendu behar dira.

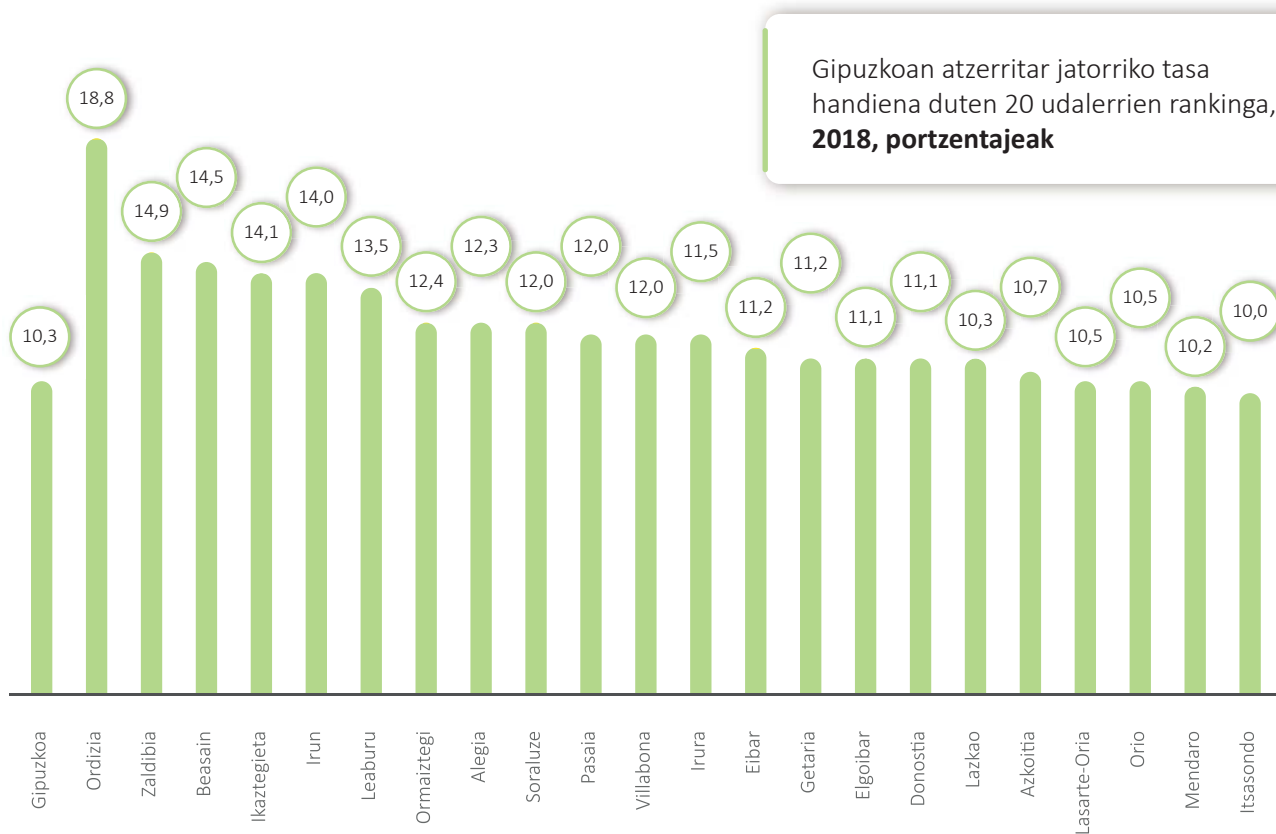

Nazionalitatea	Sexua		Guztira	%
	Gizonezkoak	Emakumezkoak		
Maroko	5.309	3.708	9.017	12,2
Errumania	3.001	2.627	5.628	7,6
Nikaragua	1.323	3.796	5.119	6,9
Kolonia	1.766	2.576	4.342	5,9
Honduras	1.105	2.620	3.725	5,0
Portugal	2.158	1.545	3.703	5,0
Ekador	1.568	1.881	3.449	4,7
Frantzia	1.436	1.369	2.805	3,8
Argentina	1.220	1.230	2.450	3,3
Pakistan	1.635	734	2.369	3,2
Dominicar Errep.	730	1.275	2.005	2,7
Brasil	626	12.36	1.862	2,5
Argelia	1.028	669	1.697	2,3
Txina	709	967	1.676	2,3
Ukraina	744	922	1.666	2,3
Venezuela	737	893	1.630	2,2
Peru	738	882	1.620	2,2
Kuba	587	950	1.537	2,1
Bolivia	567	954	1.521	2,1
Senegal	1.112	297	1.409	1,9
Beste	7.237	7.455	14.692	19,9
Guztira	35.336	38.586	73.922	100,0

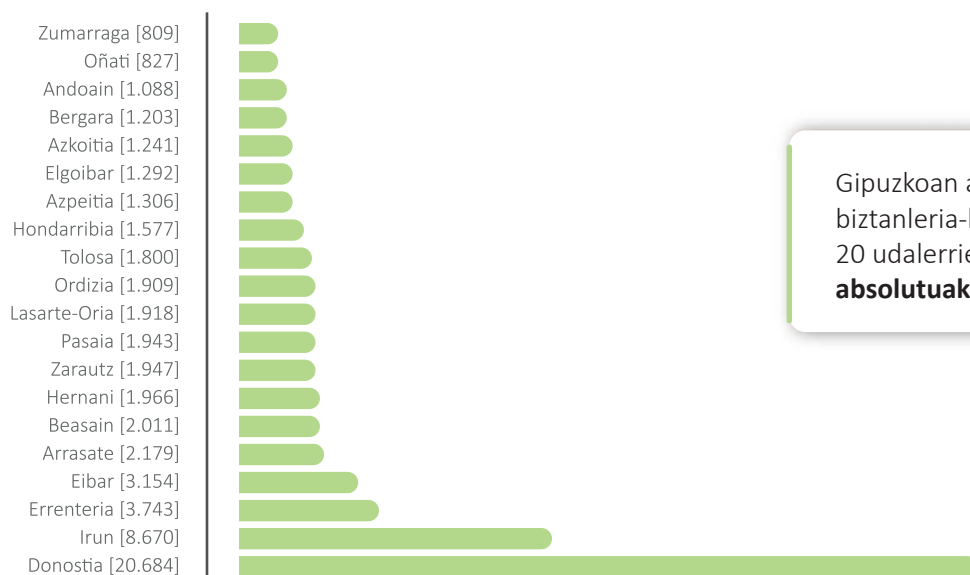
Gipuzkoako nazionalitate kopurutsuenak, 2018, zifra absolutuak eta portzentajeak

Atzerritar biztanleriaren portzentajerik handiena **Ordizari** dagokio, % 18,8rekin. Atzetik dituen herri gehienak ere Goierrikoak dira: Zaldibia, Beasain, Ikaztegieta, Leaburu, Ormaiztegi, etab.

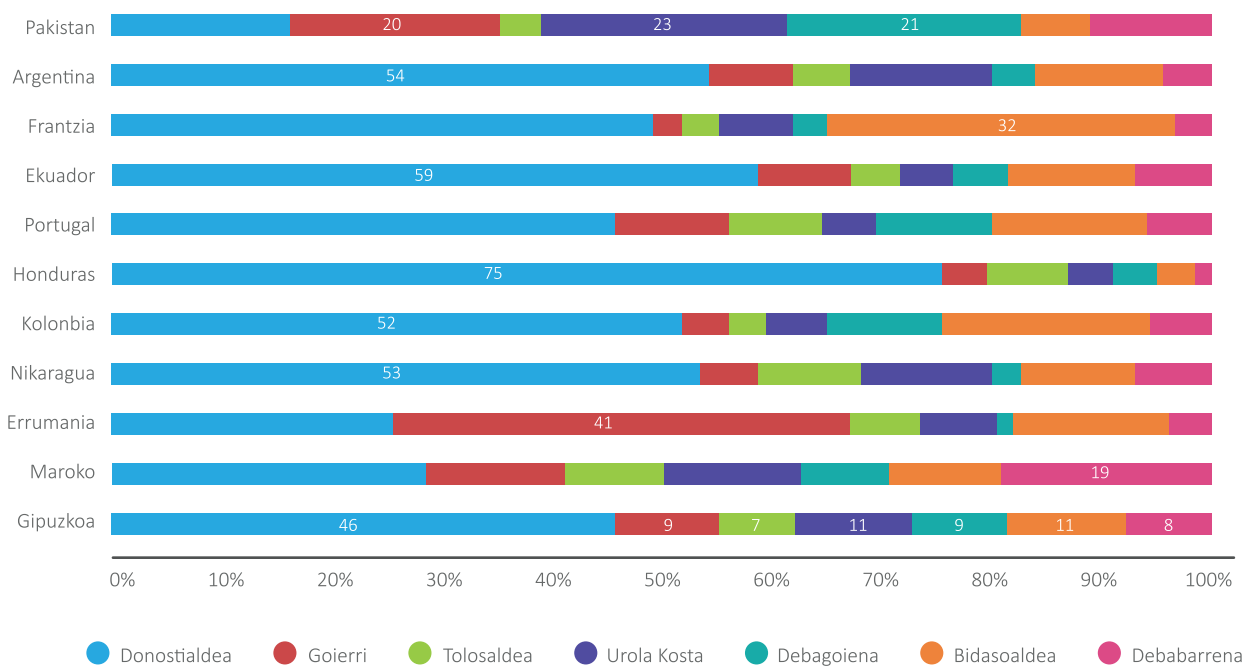
Nolanahi ere, immigrazio-portzentajea ez dator bat nahitaez atzerritar jatorriko biztanleriaren bolumenarekin. Bolumenaren arabera, Donostiako hiriburua da populaziorik handiena duena, eta ondoren datoz Irun, Errenteria eta Eibar.

Hamar nazionalitate garrantzitsuenen banaketa aztertuz gero, diferentzia esanguratsuak ikus daitezke. Magrebtar jatorriko populazioa lurralde osoan zehar dago banatuta, baina presentzia handiagoa du Debabarrenean eta txikiagoa Donostialdean. Errumaniar jatorrikoen kasuan, hamarretik lau Goierrialdean bizi dira. Beste herrialde batzuk, hala nola Nikaragua, Kolonia, Honduras, Ekuador eta Argentinak beren populazioaren erdia baino gehiago Donostialdean dute.

Honduraseko jatorria duen biztanleriaren kasuan, lautik hiru. Nazionalitate frantsesa duen populazioa, Donostialdeaz gain, Bidasoaldean bizi da nagusiki. Azkenik, pakistandar biztanleria Gipuzkoa barrualdeko eskualdetan dago finkatuta

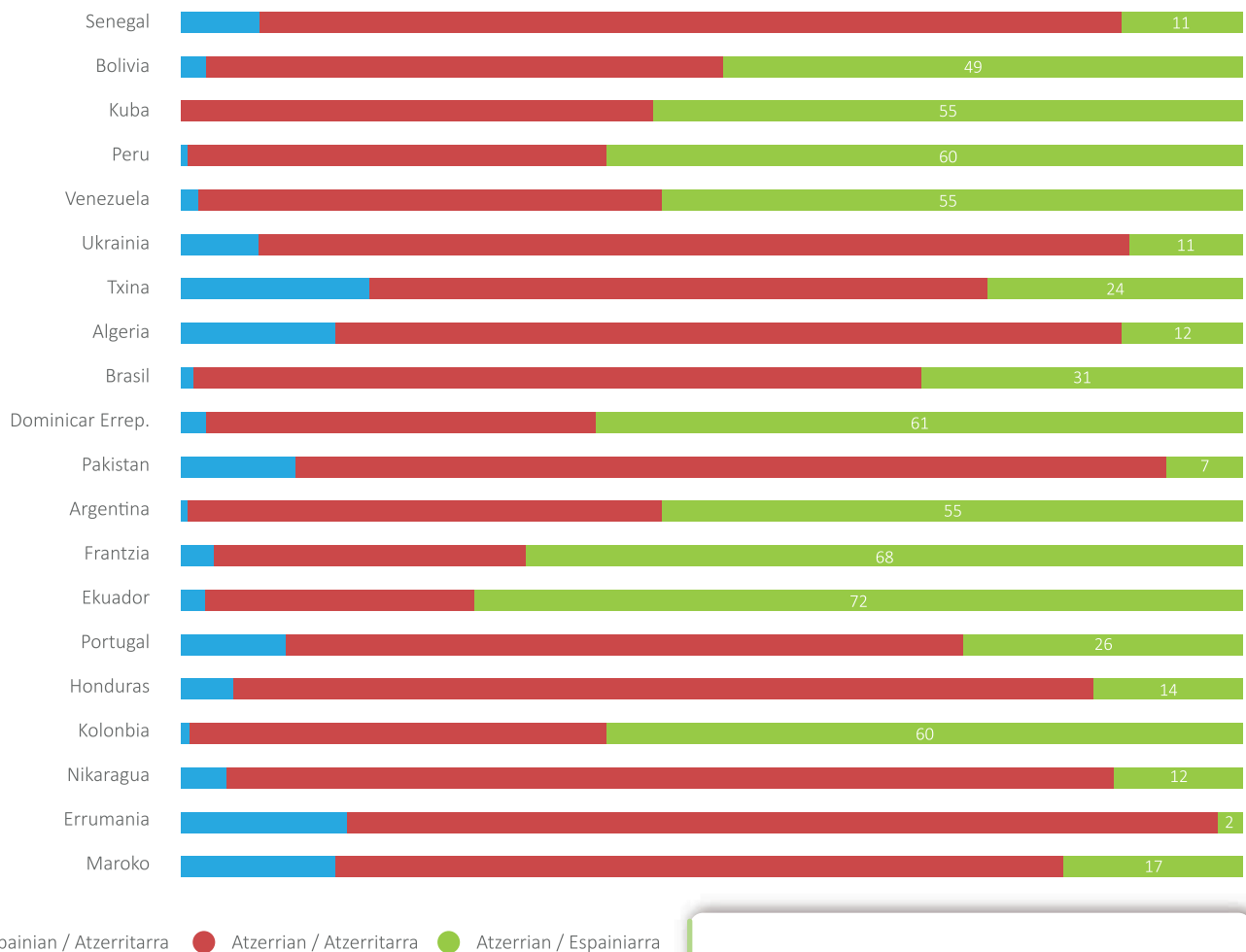
Gipuzkoako 10 nazionalitate garrantzitsuenen banaketa eskualdeetan, 2018, portzentajeak

Espainiar nazionalitatea lehenen lortzen duten kolektiboak latinoamerikar jatorrikoak dira, estatutako eta nazioarteko legedia dela kausa. Latinoamerikar jatorri batzuetan dagoeneko nazionalizatutako populazioa % 60 dira. Kasu batzuetan, Gipuzkoan bizi diren hamar pertsonatik

sei edo zazpi. Beste batzuetan, Boliviaren kasuan, esaterako, ez dira kopuru horietara iritsi, geroago etorri zen kolektibo bat delako. Eta azken bi jatorriak ditugu, Nikaragua edo Honduras, hurrenez hurren nazionalizatutako % 12 eta % 14rekin, oso berriak direla adierazten digutenak.

Gipuzkoako 20 nazionalitate nagusien nazionalitate-tasa, 2018, portzentajeak

Bestalde, nahiz eta aspalditik hemen finkatuta egon, **Maroko** (% 17), **Aljeria** (% 12) eta **Senegal** (% 11) bezalako nazionalitateek erakusten digute zaila, luzea eta garestia dela nazionalitatea lortzea herrialde horietako jatorria dutenentzat. **Pakistan** (% 7) ere azken horien artean dago.

Datu orokor horiek erakusten digute immigrazioa egokitzapen-prozesu motel bat dela helmugako

gizartean zehazten doazen premia batzuen eta horiek konpon ditzaketen kolektibo potentzial batzuen artekoa; eta egokitzapen horri gehitu behar zaizkiola hobeto edo okerrago gainditzen diren zailtasun administratibo, legal eta materialak. Baina *zaurgarritasun-kate* ikusgarriago bat dagoen bezala, *erregulartasun-continuum* ikusezinago bat ere badago.

02.

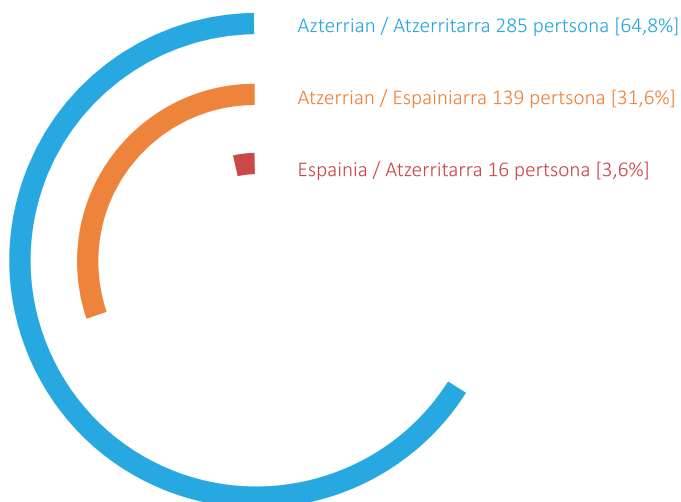
Deba

Deban erroldatuak 5.457 dira 2018an, eta horietatik 440 dira jatorriz atzerritarrak, biztanleria osoaren % 8,1. Deban oso gutxi dira atzerritar nazionalitatea duten Espainian jaiotak, 16 besterik ez, biztanleria osoaren % 0,3.

Atzerrian jaiotakoen artean, 139k espainiar nazionalitatea eskuratu dute, eta atzerritar izaten segitzen dute 285ek.

Nazionalitatea	Jaiolekua		Biztanleria guztira
	Espainian	Atzerrian	
Espainiarra	5.017	139	5.156
%	91,9	2,5	94,5
Atzerritarra	16	285	301
%	0,3	5,2	5,5
Guztira	5.033	424	5.457
%	92,2	7,8	100

Jaioleku eta nazionalitatearen arabera biztanleria Deban. **Portzentaiak eta zenbaki absolutuak, 2018**

Jaioleku eta nazionalitatearen arabera jatorri atzerriko biztanleria Deban. **Portzentaiak eta zenbaki absolutuak, 2018.**

Jatorriz atzerritarrek berdind daude banatuta sexuaren arabera, ez dago alde handirik eta jatorriak konpentsatuta daude. Gizonak nagusi dira afrikarren eta, adibidez, pakistandarren artean; hori orekatuz, emakumeak nagusi dira latinoamerikarren eta txinatarren artean.

Nazionalitateen arabera, **Nikaragua** da aurrena, eta **Maroko** bigarrena. Debak ez du eredu argirik: ildo zehatzik gabe nahasten dira jatorriak. Hala, 10 pertsonatik gorako 13 nazionalitateen parean, guztira 100 baino gehixeago diren beste 38 daude.

Nazionalitatea	Deba			%		
	Gizonak	Emakumeak	Guztira	Gizonak	Emakumeak	Guztira
Europa	50	43	93	53,8	46,2	100
Magreb	34	22	56	60,7	39,3	100
Gainerako Afrika	34	11	45	75,6	24,4	100
Iparamerika	5	6	11	45,5	54,5	100
Zentroamerika	30	62	92	32,6	67,4	100
Hegoamerika	45	61	106	45,5	57,5	100
Txina	3	5	8	37,5	62,5	100
Pakistan	17	5	22	77,3	22,7	100
Gainerako Asia	3	3	6	50,0	50,0	100
Ozeania	1	0	1	100,0	0,0	100
Guztira	222	218	440	50,5	49,5	100

Atzerriko biztanleria nazionalitate eremu eta sexuaren banaketaren arabera, **zenbaki absolutuak eta portzentajeak, 2018**

Nazionalitatea	Biztanleria			Biztanleria (N)			%	
	Gizonak	Emakumeak	Guztira	Gizonak	Emakumeak	Guztira	%	% Metatua
Nikaragua	25	49	74	33,8	66,2	100	16,8	16,8
Maroko	26	20	46	56,5	43,5	100	10,5	27,3
Bolivia	18	24	42	42,9	57,1	100	9,5	36,8
Senegal	26	1	27	96,3	3,7	100	6,1	43,0
Frantzia	12	10	22	54,5	45,5	100	5,0	48,0
Pakistan	17	5	22	77,3	22,7	100	5,0	53,0
Venezuela	8	10	18	44,4	55,6	100	4,1	57,0
Errumania	8	9	17	47,1	52,9	100	3,9	60,9
Brasil	7	9	16	43,8	56,3	100	3,6	64,5
Erresuma Batua	6	8	14	42,9	57,1	100	3,2	67,7
Ekuador	5	8	13	38,5	61,5	100	3,0	70,7
Nigeria	4	8	12	33,3	66,7	100	2,7	73,4
Portugal	7	3	10	70,0	30,0	100	2,3	75,7
gainerako [38 herrialdeak]	53	54	107	49,5	50,5	100	24,3	24,3

Hamar nazionalitate garrantzitsuenak sexuaren arabera eta nazionalitateen portzentaia, **zenbaki absolutuak eta portzentajeak**

03.

Zurrunu — rruak

Fenomeno iragankorra al da immigrazioa?

Badirudi ezetz, eta hala berresten dute migrazioetan aditu direnek. Haziz doa Europara joango den immigrazioa, eta, haren ezaugarri nagusia da, lehenik, gure premien arabera aukeratutako immigrazioa bat dela. Eta, bigarrenik, ezin ditugu saihestu Nazio Batuen Populazioaren Dibisioak egindako aurreikuspenak Afrikako biztanleriari buruz, zeina mende amaierarako laukoiztu egingo baita. Izan ere, 1950eko 229 milioi pertsonetatik 2017ko 1.247etara pasatu da dagoeneko.

Guk aukeratzen al dugu immigrazioa?

Jakina. Futbolearen bezala, taldeek dagoen lekuan bilatzen dute behar dutena, beren gaitasun ekonomikoaren arabera. Ezin da ukatu egongo dela **dei-efektutik** zerbait, baina betiere **premia-efektuaren** ondorioz: zer behar duzun, hori eskatuko duzu. Euskadin emakume latinoamerikarrak eskatzen ditugu familia eta zaintza beharrak ase ditzaten, eta gizon latinoamerikarrak zerbitzuen sektorerako. Erdialdeko Europako pertsonak ere behar ditugu, batez ere Goierri aldean. Populazio txinatarrak autoerregulatu egiten da. Afrika iparraldekoa edo Magrebekoa gertu dagoelako etortzen da. Saharaz hegoaldeko biztanleriatik, dagoeneko hemen senideak dituzten ausartak iristen zaizkigu.

Baina aukeratzen den baino gehiago jasotzen da?

Ez askoz gehiago. Oro har parra egiten da. Asko jota, finkatzen den biztanleriaren % 10 inguru ez da hemengo premiek eragindakoa, eta gehiago iristen da bere beharregatik gurengatik baino. Gainerako kasuetan, guk bidalitako seinaleek —zeinak etortzeko zain dauden hautagaiek jasotzen dituzten— agintzen dute. Beti da aurretik etorritako senide bat hurrengoei deitzen diena. Beti izan da horrela. Immigrazioa fenomeno konplikatu da mugitzen den pertsonarentzat, baina funtzionamiendu erraza du. Hemendik eskatu eta jendea iristen da. Deialdia gelditu eta geratu egiten da. Dagoeneko hemen finkatuta daudenek eskuan semaforo bat duten trafiko-agente gisa funtzionatzen dute. Ekonomia-goraldietan hona datoz; ekonomia-beheraldietan, geratu egiten dira.

Baina ez al da hobe immigrazio arautu bat?

Bai, seguru asko, baina immigrazioa praktikan arautzen da. Bada kontu bitxi bat, kontraesana dirudiena. Krisi garaian, sarri entzun ohi da estatus irregularrean dauden etorkinek beren jatorrizko lekura itzuli beharko luketela. Bada, hona hemen paradoxa: zenbat eta egoera ekonomiko hobe, orduan eta etorkin gehiago iristen dira, eta, noski, orduan eta irregular gehiago. Irregularrak diogu, alegia, administrazioa-arauren bat hausten dutenak. Eredu edo lurralde batean erregularitasun **handia** edo **gehiegi** dagoenean, eremu hori ekonomikoki hilda dagoelako da.

Baina ez al da kontraesana?

Ba, jakina, horixe esan dugu. Galdera hau egin behar genuke: zergatik herrialde **guztiek** egiten dituzte arautzeko legeak uneren batean? Lehenago pribatuan egiten zutena azkenean argi eta publikoki onartzen dutelako, alegia, finkatu diren pertsonak beharrezkoak direla. Lehenengo, harroxko jarri eta inor ez dela sartuko diogu. Gero, itsuarena egiten dugu ez ikusia egiteko. Eta azkenean, arautu egiten da jada esan gabe onartuta zegoena. Hauxe galdetu behar genuke: ikasi al dugu lekzioa? Ez, inolaz ere ez, eta hasierara bueltatzen gara, antzara-jokoan bezala.

Laburbilduz, egiturazko fenomeno al da immigrazioa Euskadin?

Bai, hala da, eta hala izango da. Ez da gustu edo desira kontu bat. Errealitate bat da. Euskadin, 2019an, 225.000 pertsona inguru daude atzerritar jatorrikoak. Zer esan nahi du horrek? Euskadin jaiotako 20.000 haur inguru daudela oraindik atzerriko nazionalitatea dutenak, badirela 70.000 baino gehiago atzerrian jaio eta nazionalitate espainiarra dutenak, eta 145.000 inguru atzerrian jaio eta atzerriko nazionalitatea dutenak.

Nacionalitatea	Jaioterria	
	España	Atzerritarra
Espainiarra	1.900.000	70.000
Atzerritarra	16.000	41.000

Hemen jaio eta artean atzerritarrak direnak eta atzerrian jaio eta espainiar nazionalitatekoak direnak egoteak zera adierazten digu: hemen —seguruenik betiko— finkatzea erabaki duen biztanleriaren aurrean gaudela. Datu hau onartu beharra dago errealitate bat delako, eta errealitatea beti nagusitzen da. Zenbat eta lehenago onartu, orduan eta hobeto kudeatuko ditugu harrera- eta finkatze-prozesuak.

Immigrazioa oztopo izan daiteke euskararen garapenerako?

Bai eta ez. Oztopo baino gehiago berriz haste bat da, baina baita aukera bat ere. Kontuan hartu behar da eskolatzeko-adinean dauden ia ikasle guztiak sartu direla sare normaletan, dagozkien ereduarekin, eta era horretan izan dutela euskararekin kontaktua, jatorriz ez euskalduna den beste edozein sektorek bezalaxe. Iraganeko immigrazioak euskararentzat indar-iturri izan diren bezalaxe, posible da oraingo hauek ere halaxe izatea.

Nola jokatu hizkuntzekin egoera honetan?

Batez ere, bertako biztanle guztiek, beren jatorria edo bestelako kontsiderazioak edozein direla ere, **bi hizkuntzak ikastea eta erabiltzea bermatu** beharko da. Horretarako, garrantzitsua da nabarmentzea hizkuntza-eskubideak neurri handi batean testuinguruaren arabera direla, hau da, aplikatu nahi den lekuaren errealitate soziolinguistikoak zehazten duela bere edukia. Dagokion udalerriaren hizkuntza-ezaugarriak kontuan hartuta, artikulatu ahal izango dira tratamendu eta neurri desberdinak. Adibide modura, Gipuzkoak euskararen presentzia sozial handiagoa izanik, bi hizkuntzak ikastea sinpleagoa izan dadin kondizioak errazten ditu.

Euskararen gaia eskolaren kontua baino ez da?

Ez. Beste erakunde batzuek paper nabarmena izan dezakete zein pertsona-talde denaren arabera. Esate baterako, bai populazio immigratuaren parte handi baten jatorria eta bai zein lan-hobitan sartzen den kontuan hartuta, hau da etxe-zerbitzuan eta hostalaritzan, interesgarria litzateke programa zehatzak diseinatzea hobi horietan euskara ezagutu eta erabili dezaten sustatzeko eta adore emateko, hobi horiek lanekoak izateaz gain neurri handi batean sozialak ere bai baitira.

Zer egin pertsona migratuen hizkuntzekin?

Hiztun-kopurua eta lurraldean duen kontzentrazioa kontuan hartuta, komeniko litzateke aztertzea ea posible den formatuak antolatzea pertsona immigratuek beren jatorri-hizkuntza familiaz haratago eta belaunaldiz belaunaldi transmititu ahal izateko. Hori guztia dibertsitate-egoera berriak eskatzen duen arreta konplexuarekin batera doa. Hiztun gutxiko eta lurraldean barreiatutako hizkuntzen kasuan, hizkuntza horiek badirela jakiteko neurriak hartu litezke.

ZAs!

Zurrumurruen | Red Vasca
Aurkako Sarea | antiRumores

**Gipuzkoako
Foru Aldundia**
Diputación Foral
de Gipuzkoa

DEBANO UDALA

zurrumurrurikez.eus

antirumores@zurrumurrurikez.eus